

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
ЕСЬКА АКАДЕМІЯ НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ»

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Голова Приймальної комісії
КЗВО «Одеська академія
неперервної освіти Одеської
обласної ради»

 Любов ЗАДОРЖНА

«18» квітня 2023 р.

ПРОГРАМА
ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
для зарахування на навчання для здобуття ступеня магістра
за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки
освітня програма «Педагогіка вищої школи»

Розглянуто та схвалено на засіданні
Приймальної комісії КЗВО «Одеська
академія неперервної освіти Одеської
обласної ради»
Протокол № 7 від 18 04 2023р.

I. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Мета фахового вступного випробування полягає у виявленні готовності вступника до успішного опанування освітньої програми «Педагогіка вищої школи».

Завдання фахового випробування полягає у визначенні мотиваційної готовності вступника до навчання за магістерською програмою; виявленні рівня теоретичних знань з основних категорій загальної педагогіки, педагогіки вищої школи; розуміння специфіки педагогічних явищ та процесів; визначенні здатності до розвитку педагогічних компетентностей у сфері професійної діяльності; виявлення індивідуальних особистісних та професійних характеристик вступника, необхідних для освітньої підготовки за магістерською програмою.

Програма фахового вступного випробування розрахована на визначення рівня обізнаності в питаннях обраної професійної діяльності, здатність виконувати професійні завдання та рівень сформованості основних особистісно-професійних характеристик вступника, що детермінують його готовність до оволодіння компетентностями, які, в результаті, сприяють успішному засвоєнню освітньо-професійної програми «Педагогіка вищої школи».

Зміст освітньо-професійної програми «Педагогіка вищої школи» передбачає формування загальних, спеціальних (фахових) компетентностей майбутніх фахівців, володіння якими дозволяє: орієнтуватися у системі знань про закономірності освітнього процесу, здійснювати якісну професійну підготовку висококваліфікованих, конкурентоспроможних фахівців; застосовувати сучасні педагогічні технології у професійній діяльності; створювати оптимальні умови для розвитку особистісно-професійної компетентності; знати особливості управління освітнім процесом у закладі вищої освіти. Реалізація зазначеного залежить від рівня готовності вступника до оволодіння відповідними компетентностями.

Перелік рекомендованої літератури та Інтернет-джерел допоможуть у пошуку і підборі матеріалу для підготовки до фахового вступного випробування.

II. ФОРМА ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Фаховий іспит складається з двох блоків: 1) теоретичний, який передбачає перевірку засвоєння теоретичного матеріалу у формі відповідей на два питання; 2) практичний, який передбачає виявлення особистісно-професійних характеристик вступника.

III. ТЕОРЕТИЧНИЙ БЛОК

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ

Педагогіка вищої школи

1. Педагогіка вищої школи як галузь педагогічної науки.
2. Методологія педагогіки. Методи науково-педагогічних досліджень.
3. Система педагогічних наук. Зв'язок педагогіки з іншими науками.
4. Завдання педагогіки вищої школи на сучасному етапі.
5. Освіта як загальнолюдська цінність.
6. Основні етапи розвитку зарубіжної вищої школи.
7. Основні етапи розвитку вітчизняної вищої школи.
8. Система освіти України, її структура.
9. Інтеграція вищої освіти України у європейський освітній та науковий простір.
10. Засади державної політики України в сфері освіти, основні закони України в галузі вищої та фахової передвищої освіти.
11. Структура і функції управління освітою.
12. Концепція неперервної педагогічної освіти.
13. Тенденції розвитку неперервної освіти в Україні.

14. Види освіти в Україні.
15. Педагогіка вищої школи України на сучасному етапі.
16. Сучасна система вищої освіти в Україні.
17. Типи закладів вищої освіти та їх характеристика.
18. Академічна мобільність учасників освітнього процесу вищої школи.
19. Забезпечення якості вищої освіти.
20. Акредитація освітніх програм як зовнішня система забезпечення якості вищої освіти.
21. Академічна свобода і відповідальність закладу вищої освіти.
22. Академічна доброчесність, принципи академічної доброчесності.
23. Види порушень академічної доброчесності.
24. Забезпечення інклюзивної освіти у закладах вищої освіти.
25. Взаємодія як основа педагогічного процесу, її види та особливості організації.
26. Зміст професійної діяльності та функції викладача: конструктивна, комунікативна, організаторська, гностична.
27. Сутність та функції освітнього процесу у вищій школі.
28. Освітній процес у вищій школі та його структура.
29. Принципи педагогічного процесу та їх реалізація.
30. Мета, завдання та зміст педагогічного процесу.
31. Закономірності та принципи навчання.
32. Зміст освіти. Освітня програма. Типи освітніх програм.
33. Форми організації освітнього процесу у вищій школі.
34. Основні види навчальних занять у закладах вищої освіти.
35. Дидактичні технології навчання у вищій школі: дистанційна, модульна, контекстна та інші.
36. Традиційні та інноваційні педагогічні технології.
37. Сучасні технології та методи навчання у закладі вищої освіти.
38. Інформаційно-комунікаційні технології у освітньому процесі.
39. Інтерактивні технології у освітньому процесі.

40. Організація самостійної роботи здобувачів вищої освіти.
41. Організація та проведення контрольних заходів у вищій школі.
42. Проблеми диференціації та індивідуалізації навчання.
43. Характеристика дистанційного навчання.
44. Характеристика змішаного навчання.
45. Технологія розвитку критичного мислення.
46. Особливості застосування проєктної технології в освітньому процесі.
47. Контроль результатів навчання здобувачів вищої освіти.
48. Характеристика методів викладання.
49. Організація науково-дослідної діяльності у вищій школі.
50. Науково-дослідна діяльність здобувачів вищої освіти.

IV. ПРАКТИЧНИЙ БЛОК

1. У чому полягають особливості професійного спілкування викладача вищої школи? Як Ви оцінюєте рівень Вашої комунікативної компетентності? Складіть орієнтовний план усунення недоліків, притаманних Вам у спілкуванні.
2. Назвіть тему наукового дослідження, над якою Ви б хотіли працювати, навчаючись у магістратурі. Обґрунтуйте її вибір.
3. Уявіть, що Вам потрібно виступити перед студентами 1 курсу бакалаврату з питань запобігання плагіату. Як Ви побудуєте Ваш виступ? З чого почнете?
4. Складіть портрет сучасного викладача закладу вищої освіти. Які педагогічні здібності Ви вважаєте професійно значущими для викладача? Як можна розвивати такі здібності?

V. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ВСТУПНИКІВ

Порядок проведення та критерії оцінювання фахового вступного випробування регулюється Положенням про організацію вступних випробувань у КЗВО «Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради».

Відповіді вступників оцінюються за 200-бальною шкалою. Загальна оцінка дорівнює середній арифметичній оцінок за відповіді на всі завдання.

Кількісні показники	Критерії оцінювання відповіді вступника
176-200 балів	Вступник виявляє міцні, системні й глибокі знання з педагогіки, самостійно аналізує та оцінює педагогічні явища, робить самостійні обґрунтовані висновки, виявляє вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач.
151-175 балів	Вступник самостійно відтворює навчальний матеріал, допускає незначні помилки під час пояснення окремих педагогічних явищ, самостійно аналізує та оцінює педагогічні явища, робить самостійні, але недостатньо чіткі висновки, виправляє власні помилки, демонструє вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач.
126-150 балів	Вступник самостійно, але неповно відтворює навчальний матеріал, за допомогою викладача оцінює педагогічні явища, робить необґрунтовані висновки, виявляє не достатні вміння застосовувати теоретичні положення при розв'язанні практичних задач.
100-125 балів	Вступник виявляє поверхові знання й розуміння основних положень педагогіки, допускає суттєві помилки під час пояснення педагогічних явищ, необхідні практичні навички не

	сформовані, не виявляє чи слабо виявляє вміння орієнтуватися під час розв'язання практичних задач.
--	--

Сумарна оцінка вступного випробування в магістратуру за освітньо-професійною програмою «Педагогіка вищої школи» складається з балів, накопичених за окремими критеріями оцінювання запропонованих змістових блоків фахового випробування (теоретичний – 100 балів та практичний – 100 балів).

Критерії оцінювання знань вступників та загальна система рейтингових балів змістових блоків вступного випробування представлена в таблицях 1,2.

Таблиця 1

Теоретичний блок

Оцінка у балах	Критерії оцінювання
85-100	Вступник демонструє досконале знання і розуміння основних теоретичних положень, володіє науковою термінологією, виявляє і обґрунтовує причинно-наслідкові зв'язки, вміння логічно викладати свої думки, усвідомлено використовує теоретичні знання у стандартних та нестандартних ситуаціях.
70-84	Виявляє знання і розуміння основних теоретичних положень, допускає незначні помилки під час формулювання наукових термінів, встановлює причинно-наслідкові зв'язки, виявляє вміння логічно викладати свої думки. застосовує знання у стандартних ситуаціях.
60-69	Виявляє недостатній рівень знання й розуміння основних положень педагогіки, допускає помилки під час пояснення окремих педагогічних явищ, та у формулюванні наукових термінів, застосовує знання у стандартних ситуаціях, частково

	порушує логіку під час викладення своєї думки.
50-59	Відтворює лише окремі фрагменти, називає лише розрізнені факти, дає відповідь у формі висловлювання (судження); не виявляє вміння логічно викладати свої думки, а у формулюванні наукових термінів, оперує лише загальними фразами.

Таблиця 2

Практичний блок

Оцінка у балах	Критерії оцінювання
85-100	Практичні завдання виявили мотиви, що спонукали вступника до навчання в магістратурі, відповіді сформульовані чітко й обґрунтовано; наукові інтереси розкриті в повному обсязі; повно і логічно описані професійні перспективи під час навчання у магістратурі
70-84	Мотиви, які спонукали вступника до навчання у магістратурі, сформульовані достатньо чітко; наукові інтереси розкриті не повністю; визначені професійні перспективи під час навчання у магістратурі
60-69	Мотиви, які спонукали вступника до навчання у магістратурі, сформульовані нечітко, неконкретні; наукові інтереси розкриті поверхово; нечітко визначені професійні перспективи під час навчання у магістратурі
50-59	Мотиви, які спонукали вступника до навчання у магістратурі відсутні, чи сформульовані некоректно; наукові інтереси не виявлені; власні професійні перспективи під час навчання у магістратурі не зазначені чи зазначені некоректно

VI. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Алексюк А.М. Педагогіка вищої освіти України. Історія. Теорія: підручник. К: Либідь, 1998. 560 с.
2. Біляковська О.О. Дидактика вищої школи: навч. посібн. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2013. 360 с.
3. Волкова Н.П. Інтерактивні технології навчання у вищій школі: навч.-метод. посібн. Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2018. 360 с.
4. Волкова Н. П. Педагогіка : навч. посіб. Вид. 4-те, стер. Київ: Академвидав, 2012. 615 с.
5. Глосарій. URL: <https://goo.su/qcsY>.
6. Грицай Н.Б. Інноваційні технології навчання біології: навч. посібн. Львів: «Новий світ – 2000», 2019. 176 с.
7. Зайченко І. В. Педагогіка: посібник. 3-тє видання перероблене і доповнене. К.: Видавництво Ліра-К. 2016. 608 с.
8. Енциклопедія освіти / Нац. акад. пед. наук України; гол. ред. В.Г. Кремень. Київ: Юрінком Інтер, 2021. 1144 с.
9. Каплінський В.В. Методика викладання у вищій школі: навч. посіб. Вінниця: ТОВ «Ніланд ЛТД», 2015. 224 с.
10. Концепція розвитку педагогічної освіти: Затверджено Наказом Міністерства освіти і науки України від 16 липня 2018 р. № 776. <https://goo.su/TzHb58Z>.
11. Левківський М.В. Історія педагогіки: навч. метод. посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2016. 190 с.
12. Національний освітньо-науковий глосарій. Київ: ТОВ «КОНВІ ПРІНТ», 2018. 524 с.
13. Освітологія: фахова підготовка: навч.-метод. посіб. /За ред. В.О. Огнев'юка. Київ : ВП «Едельвейс», 2014. 624 с.
14. Освітологія: фахова підготовка: хрестоматія /За ред. В.О. Огнев'юка. Київ : ВП «Едельвейс», 2014. 744 с.

15. Ортинський В.Л. Педагогіка вищої школи. К.: Центр учбової літератури, 2009. 472 с.
16. Освіта дорослих: енциклопедичний словник. За ред. В.Г. Кременя, Ю.В. Ковбасюка. Київ: Основа, 2014. 496 с.
17. Педагогіка вищої школи : навч. посіб. / З. В. Рябова, І. І. Драч, Н. О. Приходькіна, Н. В. Любченко [та ін.] ; Ун-т менедж. освіти НАПН України. Київ, 2017. 316 с.
18. Педагогічна освіта в Україні: теорія і практика: словник / М.П. Вовк, Ю.В. Грищенко, С.О. Соломаха, Н.О. Філіпчук, С.В. Ходаківська; Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України. Київ, 2021. 312 с.
19. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 №1556-18.
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
20. Про наукову та науково-технічну діяльність: Закон України від 26.11.2015 № 848-VIII. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19#Text>.
21. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 № 2145-VIII.
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
22. Професійний стандарт на групу професій «Викладач закладів вищої освіти». Наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України № 610 від 23.03.2021. <https://goo.su/B704U>.
23. Сбруєва А.А. Порівняльна педагогіка вищої школи: національний, європейський та глобальний контексти : навчальний посібник. Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2021. 319 с.
24. Сисоєва С.О. Інтерактивні технології навчання дорослих: навч.-метод. посібн. НАПН України, Ін-т педагогічної освіти і освіти дорослих. Київ: ВД «ЕКМО», 2011. 324 с.
25. Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG). Київ: ТОВ «ЦС», 2015.
26. Стратегія розвитку вищої освіти в Україні на 2022-2032 роки.
<https://mon.gov.ua/ua/news/opublikovano-strategiyu-rozvitku-vishoyi-osviti-v->

VII. Електронні інформаційні ресурси

1. Вища освіта. Інформаційно-аналітичний портал про вищу освіту в Україні та за кордоном. <http://vnz.org.ua/>
2. Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В.О. Сухомлинського. <https://dnpb.gov.ua/ua/>
3. Інститут вищої освіти НАПН України. <https://ihed.org.ua/>
4. Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України <http://ipood.com.ua/>
5. Міністерство освіти і науки України. <http://www.mon.gov.ua>.
6. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. <http://www.nbuv.gov.ua/>
7. Одеська національна наукова бібліотека. <http://odnb.odessa.ua/>
8. Український громадський проєкт масових відкритих онлайн-курсів. <https://prometheus.org.ua/>